

DYRKNINGSVEJLEDNING

Olieræddike (Raphanus sativus var. oleiformis)

VÆKSTFORM

Olieræddike er en enårig art i korsblomstfamilien. Nogle år kan den overvintre, men den fryser normalt væk i en dansk vinter.

Dens hurtige udvikling af biomasse til jorddække kombineret med pælerodens udvikling i både de øvre og dybere jordlag, gør at olieræddike er efterspurgt som efterafgrøde og mellemafgrøde.

Olieræddike har en dybtgående pælerod med mange siderødder, som kan gennemvokse komprimeret jord. Desuden er olieræddike en fortræffelig forfrugt for korn.

SORTER

Der findes sorter med forskellig resistensgrad mod nematoder, hvilket man gennem flere år har udnyttet til at reducere risikoen for angreb af roecystenematoder i roesædskifter. Olieræddikens evne til at reducere fritlevende nematoder udnyttes også i kartoffelsædskifter. Olieræddike foretrakkes også frem for gul sennep som efterafgrøde for at undgå øget forekomst af rodiltsvamp.

JORDBUND

Olieræddike kan dyrkes på de fleste jordtyper, men det største frøudbytte opnås på god lermuldet og ikke for svær jord. Jorden skal kunne holde på fugtigheden. Olieræddike trives godt ved pH 6-7 og opefter.

Kolde jorder vil øge risikoen for angreb af svampesygdomme. Lave, humusrige jorder bør undgås, fordi afgrøden bliver tvemoden.

SÆDSKIFTE

Det er en fordel at undgå arealer med problemukrudt som burresnerre, hvidmelet gåsefod (mælde), bleg pileurt, snerlepileurt, agerkål, agersennep, raps eller andre korsblomstrede spildplanter.

Af hensyn til certificeringen skal der være min. 200 meter til krydsbestøvende sorter/arter og min. 8 år uden anden sort af olieræddike i marken. Ræddike kan krydsbestøve med radise og kiddike.

Af hensyn til risiko for angreb af kålbrok og knoldbægersvamp, bør man holde en afstand på 5 - 6 år mellem dyrkning af olieræddike på samme areal. Knoldbægersvamp kan vedligeholdes i raps, ærter og spinat, hvorfor der bør holdes mindst 4 år imellem disse og olieræddike. Olieræddike opformerer dog kålbrok i meget mindre grad end gul sennep

SÅNING

Såbedstilberedning kan påbegyndes tidligt om foråret for at lave falsk såbed og for at varme jorden op. Ræddike er hurtig i fremspiringen og en robust plante.

Udtørring af jorden ved for kraftig harvning bør undgås, og med henblik på bekæmpelse af korsblomstret ukrudt, kan det være hensigtsmæssigt at foretage pløjning tidligt om efteråret og jævne plovfuren umiddelbart efter, så frøukrudtet kan få lov til at spire frem.

Tusindkornsvægten varierer mellem 5 og 11 gram. Der sås 3 - 4 kg/ha ved rækkesåning på 50 cm og 5 - 6 kg pr. ha ved bredsåning.

30 - 40 planter pr. m² er tilstrækkeligt.

En sådybde på 2 - 3 cm er passende i et ensartet, lunt og bekvemt såbed, først ved såning dybere end 4 cm sker der et kraftigt fald i fremspiringen. Under gunstige betingelser er de første planter fremspiret efter 3 - 4 dage.

Olieræddike sås når jorden er bekvem, fra midt april. Er fremspiringen uensartet vil blomstring og modning også blive uensartet.

GØDSKNING

Olieræddike har en kvælstofnorm for 2023 / 2024 på 150 kg N pr. ha samt retningsgivende norm for P og K på hhv. 30 og 80 kg pr. ha.

Ved fosfor- og kaliumtal på henholdsvis 3 og 8 tilføres ca. 25 kg P og 70 kg K pr. ha. Der tilføres 15 - 20 kg S pr ha. Olieræddike har samme følsomhed overfor bormangel som raps og roer, så bormangel bør forebygges.

UKRUDT

Olieræddike er en hurtigvoksende afgrøde, som relativt hurtigt dækker jorden. Efter 4 - 5 uger vil en bredsået afgrøde dække af for ukrudt. Etablering af et falsk såbed kombineret med såning i lun jord og en hurtig fremspiring giver afgrøden et godt forspring til ukrudtet.

Centium 36 CS har en godkendelse til mindre anvendelse i olieræddike og har god effekt på burresnerre, fuglegræs, tvetand, ærenpris og hyrdetaske. Der anvendes 0,15 - 0,2 Centium 36 CS senest tre dage før fremspiring. Matrigon 72 har en godkendelse til mindre anvendelse olieræddike mod kurvblomstret ukrudt som f.eks. kamille. Der kan anvendes 0,11 kg Matrigon 72 pr. ha i bredsået olieræddike, eller 0,14 kg pr. ha i rækkesåede afgrøder. Korvetto har en godkendelse til mindre anvendelse i olieræddike på 0,65 l pr. ha mod kamille, burresnerre, melder og stokkenæb og kan anvendes når planterne har 2 - 4 løvblade.

Rækkesåning med opfølgende radrensning er en god mulighed såfremt ukrudtstrykket kræver mekanisk renholdelse.

SVAMPESYGDOMME

Normalt ikke et problem i olieræddike

Knoldbægersvamp kan under fugtige forhold og ved hyppig dyrkning af modtagelige afgrøder give alvorlige angreb. Bekæmpelse kan foretages i fuld blomst, inden de første kronblade falder. Folicur Xpert EC 240 og Amistar Gold er godkendt til mindre anvendelse i olieræddike til frøproduktion.

Skulpesvamp kræver ligeledes et fugtigt klima. Bekæmpelse kan foretages, indtil blomstringen er afsluttet og skulperne er synlige.

Folicur Xpert EC 240 og Amistar Gold har effekt.

SKADEDYR

Thrips og jordlopper kan angribe de spæde planter ved fremspiringen.

Glimmerbøsser kan gøre skade i det tidlige knopstadium. Hvis der er 1 bille pr. plante, bør der foretages bekæmpelse. I det sene knopstadium er den vejledende skadetærskel som for vårraps tre glimnerbøsser pr. plante.

Lamdex er godkendt til mindre anvendelse i olieræddike til frøproduktion.

OBS: Der er konstateret tiltagende problemer med pyrethroid-resistens (Lamdex) hos glimnerbøsser på flere lokaliteter i Danmark og effekten kan derfor være lav/dårlig.

Læs vejledningerne til mindre anvendelse som kan hentes på [Middeldatabasen](#).

Snegle kan være ødelæggende i olieræddike, især på knoldede pletter eller hvis der har været betydende snegleforekomst i forfrugten. Bekæmpelse kan ske med 7 kg SluXX HP pr. ha eller 6 kg Ferrex pr. ha.

HØST

Olieræddike modner fra slutningen af august og er kendetegnet ved at skulperne antager et grønbrunt skær, der efterhånden går over i en grålig farve. Samtidig begynder frøene at blive faste og brunfarvede. Afgrøden kan skårlægges og høstes tidligst efter 14 dages vejring.

De relativt store bløde frø er følsomme overfor tærskeskade. Rotortærskerens skånsomme grubben af skulperne er en ideel måde at sikre udtærskning af frøene med mindst mulig risiko for skade.

TØRRING

Efter tærskning tørres råvaren ned til maks. 9 pct. vand. Ved højere vandprocenter er det fordelagtigt at anvende kold luft de første par dage og derefter hæve temperaturen med ca. 5 °C. Ved levering af råvare bør anvendelse af sugedstyr eller andet hårdhændet behandling undgås for at forebygge tab af spireevne.

GRUNDINDSTILLING AF MEJETÆRSKEREN

Så lav periferihastighed på rotoren og cylinder som muligt: 600 omdr./min ved en cylinder-diameter på 760 mm svarer til 25 m/s. 800 omdr./min ved en cylinder-diameter på 760 mm svarer til 32 m/s.

Broafstand: 5 - 10 mm
Fine broer monteres.

Øverste sold: Lamelåbning 10 - 12 mm
Nederste sold: Lamelåbning 6 mm
Luftmængde: Middel (800 omdr.)

UDBYTTE

Et normaludbytte ligger på 1400 - 1600 kg pr. ha.

DYRKNINGSKALENDER**Udlægsareal**

- April **Såning**
Der sås en mængde svarende til 30 - 40 planter pr. m² i et godt gennemarbejdet såbed.
Bredsåning 5 - 6 kg pr. ha
Rækkesåning 3 - 4 kg pr. ha
Sådybde 2 - 3 cm
- April **Gødskning**
120 - 130 N (som maltbyg), 25 kg P, 70 kg K og 15 - 20 kg S pr. ha
- April **Frøkrudt**
Lige efter såning.
- Maj **Skadedyr**
Thrips og jordlopper
- Maj **Frøkrudt**
Rækkesåede afgrøder kan radrenses.
Matrigrøn 72 mod kamille, tidsler mm.
Eller Korvetto der har en bredere virkning, mod bl.a. kamille, burrenerre, melder og stokkenæb.
- Juni **Begyndende blomstring**

Skadetærskel:
Tidligt knopstadium: 1 glimmerbøsse pr. plante.
Sent knopstadium: 3 glimmerbøsser pr. plante.
- Juli/
Aug. **Svampebekæmpelse**
Er ofte ikke nødvendigt
- Aug./
sept. **Skårlægning**
Min. 14 dage på skår
- Sept. **Høst og tørring**

Maj 2024